

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини
в діяльності правоохоронних органів

Association of Ukrainian Human Rights Monitors
on Law Enforcement

харківська
правозахисна
група

kharkiv
human rights
protection group

Спілкуємося з міліціонером

ЦЕ ВИДАННЯ ЗДІЙСНЕНО ЗА ФІНАНСОВОЇ
SPONSORED BY THE INTERNATIONAL
ТА ЕКСПЕРТНОЇ ПІДТРИМКИ
RENAISSANCE FOUNDATION
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ "ВІДРОДЖЕННЯ"

Міліціонер — це представник держави і до нього необхідно ставитися з відповідною повагою та виконувати його законні вимоги. Згідно із Законом України «Про міліцію» правоохоронець має право зупинити на вулиці будь-якого громадянина, зажадати пред'явити документи або надати пояснення з того чи іншого приводу. Непокора законній вимозі працівника міліції є адміністративним проступком (стаття 185 Кодексу про адміністративні правопорушення) і може призвести до застосування щодо тебе фізичної сили та арешту строком до 15 діб.

Отже, запам'ятай три основних принципи (три НЕ) спілкування з міліцією:

— **НЕ провокуй** — **НЕ ображай** — **НЕ тікай**

Головне завдання для тебе — уникнути доставлення до підрозділу міліції. Зроби для цього все можливе й не давай приводу застосовувати щодо себе насильство, як би правоохоронці не підбурювали тебе до спалахів гніву та непродуманих вчинків своїм чіплянням, хамством і образами.

Спілкуючись із співробітниками міліції завжди слід пам'ятати:

- **ти зобов'язаний виконувати лише законні вимоги працівника міліції:** назвати своє прізвище, адресу проживання, пред'явити паспорт чи інший документ, що посвідчує особу, дати пояснення з приводу події, свідком якої ти був, припинити чинити ті чи інші дії, якщо тобі обґрунтовано вказали, що в них вбачаються ознаки правопорушення;
- міліціонер не має права вимагати від тебе невідкладно пройти разом із ним до райвідділу міліції **без пояснення причин;**
- розмова з будь-яким міліціонером і незалежно від того, де вона відбувається, **має починатися з твого прохання до нього пред'явити службове посвідчення.** Не соромся уважно його прочитати, а при можливості демонстративно

- записати посаду, прізвище та ім'я правоохоронця. Це не твоя забаганка, він зобов'язаний повідомити тобі дані про себе;
- **завжди май при собі свій паспорт** або студентський квиток, постійне носіння при собі документів позбавить тебе від багатьох ускладнень під час спілкування з правоохоронцями. Якщо ти не маєш при собі документів, чітко назви своє прізвище та адресу проживання, попроси міліціонера зателефонувати батькам або до адресно-довідкового бюро з метою підтвердження твоїх особистих даних. Надай міліціонеріві можливість скористатися для цього твоїм телефоном;
 - **міліціонер не має права відбирати й забирати з собою твій паспорт**, якщо в ньому не вбачається ознак підробки. Якщо твій паспорт викликав у правоохоронця таку підозру, він вилучається тільки в присутності двох понять з обов'язковим складанням протоколу вилучення чи добровільної видачі документа;
 - **міліціонер не має права вилучати в тебе будь-які речі**, якщо вони не є знаряддям або об'єктом скоєння правопорушення. У будь-якому разі вилучення речей також має бути оформлено протоколом у присутності двох понять;
 - ти не затриманий і після надання міліціонеріві відповідей на його питання, **маєш право в будь-який момент з власної ініціативи припинити розмову**. Зроби це коректно й аргументовано: посилайся на невідкладні справи, термінову необхідність купити ліки для матері або просто скажи, що виходив із дому в магазин і залишив на плиті чайник. Обов'язково додай, що готовий зустрітись і допомогти міліції в інший час;
 - **уникай створення конфліктної ситуації** з правоохоронцями. Пропонуй компроміс, і якщо це можливо, виконай їхні вимоги. Часто міліціонери вимагають надати їм можливість провести огляд речей, скажімо, сумки. Слід розуміти, що між обшуком і так званим оглядом є суттєва різниця. При огляді міліціонер повинен запропонувати тобі показати вміст сумки,

особисто копирсатись у ній або у твоїх кишенях він не має права. Відповідно до законодавства, ти вправі відмовитися від проведення огляду, але в такому разі працівник міліції може зажадати від тебе пройти з ним у райвідділ, мотивуючи необхідністю розкриття злочину. Якщо в тебе немає при собі заборонених предметів, то чому б і не надати міліціонерів можливість пересвідчитись у цьому. Зроби це, хай він заспокоїться;

- **будь спокійним і чемним, але водночас і впевненим у собі.** Перші хвилини твого вимушеного спілкування з міліціонером мають велике значення для подальшого розвитку ситуації. Будь співрозмовником, а не допитуваним — коректній офіційній манері спілкування спонукає міліціонера ставитися до тебе таким же чином. Відразу «качати права», вимагати негайно надати тобі адвоката або лякати міліціонера «сусідом-прокурором» не треба — з тобою тільки розмовляють;
- **якщо міліціонер вказує, що від тебе чутно запах алкоголю,** спокійно зауваж, що вживання спиртного у нашій країні не заборонено законом, і додай, що був на дні народження в нареченої і дозволив собі випити трохи вина. Доведи адекватність своєї поведінки і пообіцяй, що зараз же підеш додому, а не будеш вештатись по місту в пошуках пригод;
- **якщо ти скоїв дрібне правопорушення — вибачайся й одразу виконай вимогу міліціонера** щодо його усунення (припини голосно співати вночі на вулиці, сховай пляшку з пивом і запевни, що доп'єш її лише вдома, підніми той злочасний недопалок і таки кинь його в смітницю, а не поруч);
- **не роби дурниць і не потрапляй до міліції «за компанію» або демонструючи солідарність з приятелем.** Скоєння правопорушення у складі групи відноситься до обставин, що обтяжують відповідальність за вчинене, а своєму знайомому ти краще допоможеш, залишаючись на свободі (повідомиш про його затримання батьків, будеш свідком тощо).